

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

SYLABUS ZAJĘĆ Informacje ogólne

Nazwa ZAJĘĆ: Choroby przyzębia i błony śluzowej	
Rodzaj ZAJĘĆ	Obowiązkowy
Wydział PUM	Wydział Medycyny i Stomatologii
Kierunek studiów	lekarsko-dentystyczny
Specjalność	-
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Forma studiów	stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów /semestr studiów	Rok 5 (semestr IX i X)
Liczba przypisanych punktów ECTS	7 ECTS (semestr IX- 4, semestr X-3)
Formy prowadzenia zajęć (liczba godzin)	Seminaria – 8 h Ćwiczenia – 95 h (sem. IX-45h, sem. X-50h) razem 103 h
Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się ¹	☐ zaliczenie na ocenę: ☐ opisowe ☐ testowe ☐ praktyczne ☐ ustne ☐ zaliczenie bez oceny ☒ egzamin końcowy: ☐ opisowy ☒ testowy ☐ praktyczny ☐ ustny
Kierownik jednostki	Dr hab. n. med. Elżbieta Dembowska
Adiunkt dydaktyczny lub osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr n. med. Renata Samulak - osoba odpowiedzialna za przedmiot, tel. 914661745 e-mail: renata.samulak@pum.edu.pl
Nazwa i dane kontaktowe jednostki	Zakład Periodontologii PUM w Szczecinie Al. Powstańców Wielkopolskich 72, budynek 18, 70-111 Szczecin, telefon: 914661745 / mail: zperio@pum.edu.pl
Strona internetowa jednostki	https://www.pum.edu.pl/wydzialy/wydzial-medycyny-i-stomatologii/zaklad-periodontologii
Język prowadzenia zajęć	polski

¹zaznaczyć odpowiednio, zmieniając na

Informacje szczegółowe

<p>Cele zajęć</p>	<p>Celem nauczania Chorób przyzębia i błony śluzowej jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nabycie praktycznych umiejętności w zakresie diagnostyki, różnicowania i leczenia kompleksowego chorób przyzębia • nauka praktycznej współpracy z pacjentem z chorobą przyzębia oraz wykorzystania podstawowych zabiegów periodontologicznych w zakresie profilaktyki, leczenia i utrwalania efektów leczenia. • zintegrowanie wiedzy dyscyplin podstawowych w zakresie wpływu chorób przyzębia na ogólny stan zdrowia pacjenta • zapoznanie studenta z symptomatologią, diagnostyką i postępowaniem profilaktyczno-leczniczym wybranych schorzeń błony śluzowej jamy ustnej, ze szczególnym uwzględnieniem zmian i stanów przednowotworowych • nabycie umiejętności wykorzystania badań dodatkowych • nabycie umiejętności leczenia chorób błony śluzowej jamy ustnej z uwzględnieniem 2ara fun- i fizykoterapii 	
<p>Wymagania wstępne w zakresie</p>	<p>Wiedzy</p>	<p>Znajomość anatomii i fizjologii przyzębia, zasad ergonomii pracy i instrumentarium periodontologicznego, podziału chorób przyzębia, kryteriów diagnostycznych i różnicujących choroby przyzębia, algorytmu postępowania w poszczególnych jednostkach klinicznych chorób przyzębia, wpływu chorób przyzębia na ogólny stan zdrowia pacjenta, diagnostyki i zasad planowania leczenia urazu zgryzowego, 2ara funkcji narządu żucia i zaburzeń czynnościowych stawu skroniowo-żuchwowego, znajomość budowy anatomicznej i fizjologii błony śluzowej jamy ustnej; znajomość mikrobiologii jamy ustnej, znajomość zasad pobierania materiału biologicznego do badań mikrobiologicznych, cytologicznych i histopatologicznych; znajomość możliwości wykorzystania badań immunologicznych i histopatologicznych w diagnostyce wybranych chorób jamy ustnej</p>
	<p>Umiejętności</p>	<p>umiejętność posługiwania się instrumentarium periodontologicznym, pracy zgodnie z zasadami ergonomii i współpracy w zespole z uwzględnieniem pracy na „cztery ręce”, przeprowadzania badania podmiotowego, określania stanu zdrowia przyzębia i błony śluzowej jamy ustnej, profilaktyki i leczenia podstawowego chorób przyzębia, zdiagnozowania odstępstw od fizjologii jamy ustnej; umiejętność zinterpretowania wyników badań dodatkowych krwi, umiejętność wykonywania pomiaru ciśnienia tętniczego krwi, postępowania we wstrząsie oraz w nagłym zatrzymaniu krążenia; umiejętność profesjonalnego komunikowania się z pacjentem w każdym wieku; umiejętność prowadzenia dokumentacji medycznej pacjenta</p>
	<p>Kompetencji społecznych</p>	<p>nawyki samokształcenia, praca w zespole, korzystanie ze wszystkich dostępnych źródeł wiedzy medycznej, przestrzeganie tajemnicy zawodowej, świadomość potrzeby współpracy lekarza stomatologa z lekarzami innych specjalności, współpraca w zespole pacjent- lekarz-asystentka stomatologiczna</p>

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
lp. efektu uczenia się	Student, który zaliczył ZAJĘCIA wie/umie/potrafi:	SYMBOL (odniesienie do) efektów uczenia się dla kierunku	Sposób weryfikacji efektów uczenia się*
W01	zna normy zgryzowe na różnych etapach rozwoju osobniczego i odchylenia od norm	K_F.W01	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych; egzamin testowy
W02	zna i rozumie mechanizmy prowadzące do patologii narządowych i ustrojowych (w tym chorób infekcyjnych, autoimmunologicznych i z niedoboru odporności, metabolicznych i genetycznych)	K_F.W02	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych ;egzamin testowy
W03	zna zasady postępowania profilaktyczno-leczniczego w chorobach narządu żucia w różnym okresie rozwoju	K_F.W03	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych ;egzamin testowy
W04	zna florę wirusową, bakteryjną i grzybiczą jamy ustnej i jej znaczenie	K_F.W04	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych; egzamin testowy
W05	zna objawy, przebieg i sposoby postępowania w określonych jednostkach chorobowych jamy ustnej, głowy, szyi z uwzględnieniem grup wiekowych	K_F.W05	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych; egzamin testowy
W06	zna zasady przeprowadzenia znieczulenia miejscowego tkanek narządu żucia	K_F.W06	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych; egzamin testowy
W07	zna zasady postępowania w przypadku chorób miazgi i mineralizowanych tkanek zębów oraz urazów zębów i kości twarzy	K_F.W07	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych; egzamin testowy
W08	zna diagnostykę i sposoby leczenia przyzębia oraz chorób błony śluzowej jamy ustnej	K_F.W11	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych; egzamin testowy
U01	przeprowadza wywiad lekarski z pacjentem lub jego rodziną	K_F.U01	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych
U02	przeprowadza badanie fizykalne pacjenta	K_F.U02	Ocenianie ciągle na

			ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych
U03	wyjaśnia pacjentowi istotę jego dolegliwości, ustala sposób leczenia potwierdzony świadomą zgodą pacjenta oraz rokowanie	K_F.U03	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych
U04	przekazuje pacjentowi lub jego bliskim złe informacje o stanie zdrowia	K_F.U04	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych
U05	pobiera i zabezpiecza materiał do badań diagnostycznych, w tym cytologicznych	K_F.U05	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych
U06	interpretuje wyniki badań dodatkowych	K_F.U06	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych
U07	ustala wskazania do wykonania określonego zabiegu stomatologicznego	K_F.U07	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych
U08	zna profilaktykę chorób jamy ustnej	K_F.U08	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych; egzamin testowy
U09	zna zasady postępowania w przypadku chorób tkanek narządu żucia, urazów zębów i kości szczęk	K_F.U09	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych; egzamin testowy
U10	prowadzi leczenie ostrych i przewlekłych, zębopochodnych i niezębopochodnych procesów zapalnych tkanek miękkich jamy ustnej, przyzębia oraz kości szczęk	K_F.U10	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych
U11	zna zasady postępowania w przypadku wystąpienia powikłań ogólnych i miejscowych podczas zabiegów stomatologicznych i po zabiegach stomatologicznych	K_F.U11	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych; egzamin testowy
U12	przepisuje leki, z uwzględnieniem ich interakcji i działań ubocznych	K_F.U12	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych
U13	prowadzi bieżącą dokumentację pacjenta, wypisuje skierowania na badania lub leczenie specjalistyczne stomatologiczne i ogólnomedyczne	K_F.U13	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych
U14	przedstawia wybrane problemy medyczne	K_F.U15	Ocenianie ciągle na

	w formie ustnej lub pisemnej, w sposób adekwatny do poziomu odbiorców		ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych
U15	ustala leczenie w chorobach tkanek układu stomatognatycznego	K_F.U18	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych
U16	diagnozuje i leczy w podstawowym zakresie choroby przyzębia	K_F.U20	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych
K01	wykazuje nawyk samokształcenia i uczenia się przez całe życie	K_K01	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych
K02	akceptuje potrzebę standardów etycznych i uwarunkowania prawne związane z wykonywanym zawodem	K_K02	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych
K03	potrafi współdziałać i pracować w grupie oraz dbać o bezpieczeństwo pracy własnej i innych	K_K03	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych
K04	wykazuje szacunek do ludzkiego ciała	K_K04	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych
K05	okazuje szacunek wobec pacjenta, grup społecznych oraz troskę o ich dobro i bezpieczeństwo	K_K05	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych
K06	rozumie znaczenie relacji między badającym i badanym	K_K08	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych
K07	rozumie potrzebę zachowania tajemnicy lekarskiej i poszanowania praw chorego	K_K09	Ocenianie ciągle na ćwiczeniach Sprawdzanie umiejętności praktycznych

Tabela efektów UCZENIA SIĘ w odniesieniu do formy zajęć							
Ip. efektu uczenia się	Efekty uczenia się	Forma zajęć					
		Wykład	Seminarium	Ćwiczenia	Ćwiczenia kliniczne	Symulacje	E-learning
1.	K_F.W01		x				
2.	K_F.W02		x				
3.	K_F.W03		x				
4.	K_F.W04		x				
5.	K_F.W05		x				
6.	K_F.W06		x				
7.	K_F.W07		x				
8.	K_F.W11		x				
9.	K_F.U01				x		
10.	K_F.U02				x		
11.	K_F.U03				x		
12.	K_F.U04				x		
13.	K_F.U05				x		
14.	K_F.U06				x		
15.	K_F.U07				x		
16.	K_F.U08				x		
17.	K_F.U09				x		
18.	K_F.U10				x		
19.	K_F.U11				x		
20.	K_F.U12				x		
21.	K_F.U13				x		
22.	K_F.U15				x		
23.	K_F.U18				x		
24.	K_F.U20				x		
25.	K_K01				x		
26.	K_K02				x		
27.	K_K03				x		
28.	K_K04				x		
29.	K_K05				x		
30.	K_K08				x		
31.	K_K09				x		

TABELA TREŚCI PROGRAMOWYCH			
lp. treści programowej	Treści programowe	Liczba godzin	Odniesienie do efektów uczenia się do ZAJĘĆ
Semestr zimowy			
Seminaria			
TK01	Etiologia i etiopatogeneza chorób przyzębia: Płytką bakteryjną nad- i poddziąsłową, działanie bezpośrednie i pośrednie, mechanizmy wirulencji bakterii, bakterie markerowe. Klasyfikacja chorób przyzębia z 2017r. , symptomatologia, diagnostyka różnicowa zapaleń dziąseł i przyzębia	1	W02
TK02	Leczenie niechirurgiczne przeciwzapalne chorób przyzębia: Planowanie leczenia kompleksowego, leczenie podstawowe zapaleń przyzębia, wskaźniki API, SBI, CPITN, instruktaż higieny. Profesjonalne usuwanie złogów nazębnych: techniki, narzędzia. Farmakoterapia wspomagająca. Unieruchamianie zębów.	1	W02, W03, W05, W06
TK03	Leczenie chirurgiczne chorób przyzębia: Wskazania do wybranych zabiegów na przyzębiu: kiretaż zamknięty, kiretaż otwarty, operacja płatowa w przypadku nadziąsłaka. Zabiegi regeneracyjne kieszonek kostnych (SRT, biomateriały). Leczenie furkacji korzeniowych (regeneracyjne - SRT, resekcyjne - radektomia, hemisekcja), postępowanie pozabiegowe	1	W02, W05, W06
TK04	Zaburzenia zwarcia i rehabilitacja narządu żucia oraz faza podtrzymująca w leczeniu kompleksowym zapaleń przyzębia Rehabilitacja protetyczna, ortodontyczna i implantologiczna w chorobach przyzębia Postępowanie w przypadku periimplantitis. Fotodezynfekcja. Laseroterapia	1	W01, W02, W03, W05, W06, W08
TK05	Zmiany chorobowe w jamie ustnej przebiegające z wytworzeniem pęcherzy i pęcherzyków: choroby wirusowe oraz schorzenia autoimmunologiczne: pęcherzyca, pemfigoid, rumień wysiękowy	1	W02, W03, W05, W06, W08
TK06	Zmiany w jamie ustnej przebiegające z wytworzeniem zmian białych, czerwonych i biało-czerwonych: grzybice, zmiany zanikowe, toczeń rumieniowaty, twardzina, choroby przenoszone drogą płciową, infekcje wirusem HPV, zaburzenia rogowacenia: leukoplakia, liszaj płaski Wilsona, znamię gąbczaste białe, język włochaty, złuszczające zapalenie warg, język geograficzny.	1	W02, W03, W05, W06, W08
TK07	Stany przednowotworowe według klasyfikacji Gwieżdźńskiego. Profilaktyka onkologiczna. <i>Oral mucositis</i> w przebiegu chemio- i radioterapii. Choroba przeszczep przeciwko gospodarzowi. Przygotowanie stomatologiczne pacjenta do terapii onkologicznej.	1	W02, W03, W07
TK08	Zespół pieczenia jamy ustnej. Zasady diagnozowania i leczenia. Różnicowanie z grzybicami, zmianami zanikowymi, zapaleniem elektrolgalwanicznym, kserostomią, zespołami bólowymi, stomatopatiami	1	W02, W03, W05, W08

	protetycznymi i ortodontycznymi oraz zespołem Sjögrena.		
Ćwiczenia			
TK1	Przyjmowanie pacjentów, badanie stanu przyzębia i błony śluzowej jamy ustnej. Ocena wskaźników higieny, nauka higieny jamy ustnej. Ustalanie planu profilaktyczno- leczniczego. Wykonywanie profesjonalnych zabiegów higienizacyjnych, unieruchamianie zębów.	45	U01, U02, U03, U04, U05, U06, U07, U08, U09, U10, U11, U12, U13, U14, U15, U16, K01, K02, K03, K04, K05, K06, K07
Semestr letni			
Ćwiczenia			
TK01	Klasyfikacja chorób przyzębia i chorób tkanek wokół implantów 2017r.	1	W02, W04, W11,
TK02	Gojenie rany w przyzębiu. Chirurgiczne leczenie periodontologiczne. Chirurgia resekcyjna i regeneracyjna.	1	W02, W04
TK03	Możliwości chirurgiczne poprawy pola protetycznego przed leczeniem protetycznym: chirurgiczne wydłużanie koron, metody zachowywania wyrostka po ekstrakcji, rekonstrukcja tkanek miękkich i kości w obrębie bezzębnego wyrostka	1	W01, W03, W07
TK04	Specyfika leczenia protetycznego pacjentów z zapaleniami przyzębia- charakterystyka uzupełnień stałych i ruchomych.	1	W01, W03, W07
TK05	Algorytmy kompleksowego leczenia zapaleń przyzębia (sekwencja postępowania, przypadki trudne i wątpliwe, błędy decyzyjne).	1	W03, W05, W06, W07,
TK06	Zmiany chorobowe na błonie śluzowej policzków, przedsionka jamy ustnej i na dnie jamy ustnej. Zmiany chorobowe dziąsła, bezzębnego wyrostka zębodołowego i podniebienia.	1	W02, W04, W11
TK07	Zmiany chorobowe na języku. Zmiany chorobowe na wargach.	1	W02, W04, W11
TK08	Choroby gruczołów ślinowych i związane z nimi objawy kliniczne w jamie ustnej.	1	W02, W04, W11
TK09	Zmiany w jamie ustnej w przebiegu chorób krwi. Przygotowanie pacjenta do transplantacji krwiotwórczych komórek macierzystych. Opieka nad pacjentem po przeszczepie.	1	W02, W04, W07, W11
TK10	Zmiany w jamie ustnej występujące u dzieci.	1	W01, W02, W04, W11
TK11	Wpływ nikotynizmu na przyzębie i błony śluzowe jamy ustnej. Metody zwalczania nałogu nikotyniowego. Minimalna interwencja antynikotynowa.	1	W02
TK12	Antybiotykoterapia w stomatologii – omówienie Rekomendacji Grupy Roboczej Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego i Narodowego Programu Ochrony Antybiotyków w zakresie stosowania antybiotyków w stomatologii.	1	W07, W11

TK13	Przyjmowanie pacjentów, badanie stanu przyzębia i błony śluzowej jamy ustnej. Ocena wskaźników higieny, nauka higieny jamy ustnej. Ustalanie planu profilaktyczno- leczniczego. Wykonywanie profesjonalnych zabiegów higienizacyjnych, unieruchamianie zębów.	38	U01, U02, U03, U04, U05, U06, U07, U08, U09, U10, U11, U12, U13, U14, U15, U16, K01, K02, K03, K04, K05, K06, K07
------	---	----	---

Zalecana literatura:

Literatura podstawowa

1. Choroby przyzębia – klasyfikacja 2017. Pod red. prof. R. Górskiej, PZWL, Warszawa 2018.
2. Choroby przyzębia- algorytmy postępowania diagnostycznego i wytyczne leczenia 2017. Pod red. prof. R. Górskiej, PZWL, Warszawa 2021.
3. Periodontologia współczesna. Pod red. prof. R. Górskiej i prof. T. Konopki, Med. Tour Press International, Otwock 2013.
4. Diagnostyka i leczenie chorób błony śluzowej jamy ustnej, pod red. prof. R. Górskiej, Med. Tour Press International, Otwock 2011.
5. Atlas chorób jamy ustnej i obszaru szczękowo-twarzowego. Brad W. Neville i in., red. wyd. pol. prof. R. Górskiej, Edra Urban & Partner, Wrocław 2021.
6. Choroby błony śluzowej jamy ustnej. Kolorowy atlas i podręcznik. Robert P. Langlais, Craig S. Miller, Jill S. Nield-Gehrig, red. wyd. pol. E. Szponar, Edra Urban & Partner, Wrocław 2013.
7. Periodontologia. Hans-Peter Mueller, red. wyd. pol. R. Górskiej, Edra Urban & Partner, Wrocław 2017.

Normy procedur wymagane do zaliczenia roku:

- Przeprowadzenie wywiadu lekarskiego z pacjentem - U01, U13 – 5 procedur
- Przeprowadzenie badania fizykalnego pacjenta - U02, U13, U16 – 5 procedur
- Przeprowadzenie rozmowy z pacjentem na temat:
 - istoty jego dolegliwości,
 - sposobu leczenia,
 - rokowania,
 - działań profilaktycznych (w tym minimalna interwencja antynikotynowa),
 - świadomej zgody pacjenta na leczenie U03, U04, U14, U 16 – 5 procedur
- Skierowanie na badania dodatkowe i interpretacja tych wyników badań z opisem w dokumentacji U05, U06, U13, U16 – 3 procedur
- Ustalenie wskazań do wykonania zabiegów stomatologicznych:
 - skaling nad i podziąsłowy,
 - piaskowanie,

<ul style="list-style-type: none"> - korekta przyczepu wędzidła, - pokrycie recesji dziąsła, - sterowana regeneracja tkanek, - hemisekcja zęba trzonowego, - ekstrakcja zęba, -U07, U16 – 4 procedur <ul style="list-style-type: none"> • Ustalenie pisemnego planu profilaktyczno – leczniczego – U08, U09, U11, U15, U16 - 3 • Leczenie schorzeń przyzębia – usuwanie złogów nazębnych, skaling, periodontal debridement U09, U10, U11, U15, U16 – 12 procedur • Przepisanie leków z uwzględnieniem interakcji i działań ubocznych – U12, U15 – 3 procedur • Diagnostyka i leczenie chorób błony śluzowej (w tym stany przednowotworowe) – U01, U02, U05, U07, U09, U12, U13 – 5 procedur

Nakład pracy studenta	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]
	W ocenie (opinii) nauczyciela
Godziny kontaktowe z nauczycielem	103
Przygotowanie do ćwiczeń/seminarium	20
Czytanie wskazanej literatury	5
Napisanie raportu z laboratorium/ćwiczeń/przygotowanie projektu/referatu itp.	
Przygotowanie do kolokwium/kartkówki	
Przygotowanie do egzaminu	15
Inne	
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	143
Punkty ECTS	7
Uwagi	

*Przykładowe sposoby weryfikacji efektów uczenia się:

EP – egzamin pisemny

EU – egzamin ustny

ET – egzamin testowy

EPR – egzamin praktyczny

K – kolokwium

R – referat

S – sprawdzenie umiejętności praktycznych

RZC – raport z ćwiczeń z dyskusją wyników

O – ocena aktywności i postawy studenta

SL – sprawozdanie laboratoryjne

SP – studium przypadku

PS – ocena umiejętności pracy samodzielnej

W – kartkówka przed rozpoczęciem zajęć

PM – prezentacja multimedialna

i inne